

TAULA D'EXPERIÈNCIES

«La vinculació de la formació amb les necessitats i ofertes d'ocupació en el territori»

Begonya Gasch. Fundació El Llindar

Begonya Gasch és presidenta i directora general de la Fundació El Llindar. Ha estat directora del centre Esclat Bellvitge des de l'any 1995 fins al 2003. És diplomada en Educació Social, llicenciada en Psicopedagogia. Postgrau en Mediació Socio-Educativa. Entre altres àmbits, ha fet el Curs de Directora de Centre Educatiu aquest 2012.

Des de fa 8 anys sóc la responsable de la Fundació El Llindar. Estem situats a Cornellà, al Parc de Can Mercader. Des del 2003, la nostra és una història de dignitat educativa.

Abans la Rita Marzoa ens ha acusat de ser políticament correctes. “Saps què passa, Rita?” Que amb el discurs que s’ha utilitzat hi estem d’acord, el problema o la dificultat serà com es pot posar en marxa tot això. Sobre el que ha explicat l’Esther Sánchez, llàstima que ja no hi sigui, m’agradaria dir-li que tot això és fantàstic, però de quina manera es pot fer possible? L’experiència que avui us presento, si tot aquest discurs tan reeixit, ens ho creguéssim tant, no ens hagués costat ni una quarta part del que ens ha costat. Per tant, la tasca que jo m’emporto, igual que la Núria Beltran s’emportava al seu centre (en referència a una persona del públic que va intervenir abans), és la d’exigir a l’Administració que es compleixi aquest discurs que avui ha tingut a bé de dir. Això també vol dir que hem de ser capaços de generar arguments, de saber explicar què volem, per què ho volem i quina és la orientació nostra. Dit això. Nosaltres, des del 2003, estem treballant amb els invisibles. Amb els adolescents, joves que nosaltres ens ha portat a repensar el sistema educatiu. El que ve de la història de fracàs personal i escolar. Una molt baixa qualitat acadèmica. Tot el que s’ha dit. En aquests anys, ells ens han fet pensar que havíem de canviar el nostre estil educatiu.

En aquests moments la fundació dóna la possibilitat a uns 500 joves d’una manera o d’una altra, oferint diferents itineraris formatius que s’estructuren al voltant de tres eixos: educació personalitzada, formació professionalitzadora i espais d’acompanyament. Ara bé, què volem dir amb aquests espais d’acompanyament?

La pregunta d’aquest matí era interessant. Penso que podem aprofundir molt més què vol dir això. Tot plegat ens ha portat a innovar pedagògicament, impulsar la Formació Professional i obrir perspectives diferents en clau territorial, sectorial i d’empresa.

I en tot això, penso que estem davant d’un centre d’alternança entre educació i treball. Per nosaltres, aquest centre d’alternança és la creació d’un entorn formatiu i de

treballs mixtes. O sigui, en el mateix lloc passen coses diferents però estan molt vinculades entre sí: formació i treball. I com ho fem? (fa referència a Patricia Cebado, representant de Perruqueries Cebado i que es troba entre el públic). En aquesta experiència que us explico hi ha tres agents: la Fundació El Llindar, l'empresa Cebado i, com molt bé ha dit la Marta Colomer, persones, és a dir, Patricia Cebado i l'Oréal, una multinacional que mai haguéssim pogut accedir si algú no ens hi hagués portat de la mà, i el nostre municipi, l'Ajuntament de Cornellà del Llobregat. Aquests tres elements han possibilitat generar una pràctica innovadora. Què ha aportat cada agent? L'entitat El Llindar, al saber què els hi passa a aquests joves que provenen del fracàs escolar. Jo no m'he trobat en 20 anys amb cap jove que vulgui ser un fracassat. Cap jove que no vulgui treballar. Però alguna cosa passa perquè tenen alguna dificultat. A El Llindar hi ha molts companys de camí que penso que podem aportar alguna cosa. El municipi, la complicitat administrativa i l'empresa Cebado ens ha portat la seva experiència de 130 anys, el seu nom i el seu saber. El centre es diu El Llindar-Cebado. El més important que ens ha donat el seu nom i la seva experiència, això no es paga amb cap mena de diners. Encara que després, per descomptat, hi ha altres tipus d'aportacions. Ens ha orientat en la Formació Professional d'un sector, d'una família professional. Què vol dir que nois i noies surtin bons professionals en el sector de la perruqueria o la imatge, en l'atenció del clients i sostenir un negoci.

D'aquí ha sortit un producte nou que es diu El Llindar-Cebado que té tres àrees: la de formació, amb uns formats actuals 2011-2012 que seran PQPI, FOAP, SUMA'T... Aquest és el format que en aquests moments existeix, però no sabem amb aquestes noves qüestions què volen treure i en què consistirà el format educatiu. Una altra àrea, la de l'autocupació, àrea laboral, d'inserció laboral i d'emprenedoria, que és que anem generant els nostres propis professionals. Per tant, aquest any que hem tingut PQPI de matí i FOAP de tarda, algunes d'aquestes alumnes tindran un treball pel curs vinent.

I l'àrea de negoci o comercial, com molt bé deia la Marta Colomer, és perquè ens hem d'espavilar. Perquè és una empresa que busca també, en aquestes perspectives de futur, integrar la part de sostenibilitat.

Què més ens ha aportat Cebado? Per exemple, ens ha ofert la seva formació. Treballar amb els professionals. Les formadores s'escullen amb aquests perfils des de Cebado. Ens diuen quina pot ser la millor professional pels nostres *nanos*. I després, a tall d'exemple, el director tècnic de les perruqueries Cebado de tota Espanya, fa sessions de treball amb els nostres alumnes. Podríem parlar de qualitat, de dignitat...

Perquè un centre d'alternança? Treballem amb dos hipòtesis que ja s'han dit. Han desaparegut els auxiliars de qualsevol sector, però també d'aquest, i el tema de la qualificació. Treballem per qualificació. Nosaltres, penso, que en altres sectors ens estem qualificant. La formació qualificada de nivell 1 és d'un any. Ens pensem que els alumnes que tenim en format PQPI entenen prou per un any?

Hi ha dos hipòtesis de treball que a nosaltres ens han fet pensar que havíem d'inventar alguna cosa, que això no funcionava. Els nois i les noies surten i el que necessiten és

més formació. Per tant, aquesta formació d'alternança en aquest centre educatiu fa un recorregut formatiu. Una primera fase, on hi pot haver en aquests moments el PQPI i el FOAP i d'altres formacions. Aquestes noies fan pràctiques atenent als clients que entren a la pròpia empresa. Obrint la porta, agafant el telèfon, fent el tint... Però aquí no acaba la seva formació. Per tant, intentem sortir d'una lògica sumativa (formació + pràctiques), més aviat busquem una lògica integrada, que es construeix des d'un altre lloc. O sigui, el procés formatiu s'incorpora dins de l'àmbit laboral. Aquesta és la primera fase. I la segona fase seria pensar en un format de contracte de pràctiques. O sigui, de les noies que s'estan formant amb un contracte de pràctiques poden continuar per seguir la seva formació. I això es pot fer amb la supervisió, amb el *mentoring* (ex alumnes que ja poden ensenyar i acompanyar).

Després passem a una tercera fase, que podria ser amb un contracte laboral d'auxiliar de serveis externs. En aquests moments estem anant a una residència de gent gran i malalts on fem el servei de perruqueria. Igual que aquesta residència, quan tinguem el departament comercial, anirem a oferir aquests serveis a altres llocs, serveis a domicili...

Una pregunta seria quin és el temps d'un recorregut? De la primera fase a la segona o a la tercera? El de la particularitat de cada persona. És cert, i amb això podríem parlar d'acompanyament que abans dèiem, o sigui, l'acompanyament podria ser acompanyar a cada persona a construir el seu lloc de treball. El tenir un contracte, a l'haver acabat una formació, no vol dir que un estigui constituït com a treballador. Amb el que tot això vol dir. Per tant, aquest ajust entre la formació i el lloc laboral és el que anem fent. L'alternança és una petita experiència que us convido a venir a veure. Però, acabar dient, que la voluntat de construir futurs possibles jo penso que hi és. No té res a veure aquests PQPI, si volem parlar de PQPIs, amb el nostre PQPI de mecànica. Res a veure. Administrativament és el mateix. El PQPI és de 800 hores en el taller de mecànica. Amb dignitat, res a veure amb aquest altre model d'alternança, que segur hi ha experiències molt més reeixides que la nostra. Però jo em continuo preguntant, perquè ens ha costat tant poder fer això quan és el que sembla positiu. I em deixo per respondre la pregunta sobre el PAMO per després.